

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2015 r. w Gliwicach

sprawy A. C. (C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołań A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 sierpnia 2013 r. **nr** (...) SP (...)

z dnia 4 września 2013 r. **nr** (...) SP (...), zmienionej decyzją **z dnia** 10 października 2013 r. **nr** (...) SP (...) 5- (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej począwszy od 1 lipca 2013 r.

(-) SSO Janina Kościelniak

VIII U 2497/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 13.08.2013r. i 4.09.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na treść art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz.1227 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu A. C. prawa do emerytury górniczej z powodu niespełnienia przesłanek wymaganych ww. ustawą i zaznaczył, że do pracy górniczej nie uznał okresów zatrudnienia od 1.06.1981r. do 03.05.1987r. oraz od 1.05.1993r. do 15.05.1999r.

W dniu 10.10.2013r. ZUS wydał decyzję, ponownie odmawiając ubezpieczonemu, pomimo zaliczenia powyższych spornych okresów zatrudnienia, prawa do emerytury górniczej z powodu udokumentowania wobec wymaganych 25 lat pracy górniczej jedynie 18 lat, 4 miesięcy i 7 dni pracy górniczej w rozumieniu art. 50a. w tym zakresie ZUS częściowo uchylił decyzję z 4.09.2013r. Nadal też do stażu pracy nie zaliczono w wymiarze półtorakrotnym okresów powyższych oraz okresu od 18.03.2013r. do 31.07.2013r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od tych decyzji, domagając się zaliczenia wskazanego wyżej okresu za pracę górniczą w wymiarze półtorakrotnym w rozumieniu przepisów ustawy emerytalno-rentowej.

W odpowiedzi na odwołania ubezpieczonego organ rentowy wniósł o ich oddalenie, wskazując, iż w zakwestionowanym okresie zatrudnienia ubezpieczony nie wykonywał pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ww. ustawy, gdyż stanowiska zajmowane przez odwołującego są wymienione w załączniku nr 2 rozporządzenia M.P.P.S. z dnia 23.212.1994r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, A. C., urodził się w dniu (...)

W dniu 17 lipca 2013r. ubezpieczony złożył pierwszy wniosek o ustalenie prawa do emerytury, po rozpatrzeniu którego ZUS wydał decyzję odmowną z dnia 13 sierpnia 2013r. stwierdzając, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 5 lat, 11 m-cy i 28 dni pracy górniczej w tym 5 lat, 11 m-cy i 28 dni pracy górniczej o której mowa w art. 50c ust. 1.

Po wpłynięciu odwołania, oddział ponownie przeanalizował sprawę, wydając decyzję z dnia 04.09.2013r. ponownie odmawiając prawa do emerytury górniczej. Na podstawie przedłożonych przez odwołującego dowodów zaliczył do pracy górniczej 6 lat, 5 m-cy i 4 dni, i taki sam okres do pracy w rozumieniu art. 50c.

Po wpłynięciu kolejnego odwołania, oddział ponownie przeanalizował sprawę i wydał kolejną decyzję odmowną z dnia 10.10.2013r.

Ostatecznie do okresów pracy górniczej w rozumieniu art. 50 a ZUS uwzględnił jedynie 18 lat, 4 m-cy, 7 dni, w tym taki sam okres do pracy górniczej w rozumieniu art. 50d.

Do okresów pracy w wymiarze półtorakrotnym ZUS nie uznał odwołującemu okresu zatrudnienia w (...) w likwidacji w S. od 1 czerwca 1981r. do 15.05.1999r., w czasie którym ubezpieczony zajmował stanowiska operatora koparki na odkrywce i górnika ładowacza p.z. (od 4.05.1987-30.04.1993r.).

Sąd ustalił, iż ubezpieczony został przyjęty do kopalni (...) na oddział G-III, w charakterze obsługi maszyn i urządzeń na odkrywce i w tym czasie do czasu uzyskania uprawnień do obsługi koparki jednonaczyniowej (czerwiec 1982r.) był pomocnikiem operatora na odkrywce, a następnie po uzyskaniu uprawnień - wykonywał prace operatora koparki jednonaczyniowej na odkrywce przy załadunku, kopaniu i nakładaniu węgla. W maju 1987r. zostały powierzone ubezpieczonemu obowiązki górnika ładowacza na oddziale górniczym I. Pracę tę polegającą na wydobywaniu, ładowaniu i odstawie węgla na wózki i przenośniki odwołujący wykonywał do 30 kwietnia 1993r. Z dniem 1 maja 1993r. ubezpieczony ponownie podjął pracę na stanowisku operatora koparki na odkrywce, na oddziale G-II, wykonując prace przy urabianiu i ładowaniu urobku na koparkach gąsienicowych, w bezpośrednim sąsiedztwie koparek wielonaczyniowych i zwałowarek. W tym czasie, podobnie jak i w okresie od czerwca 1992r. do maja 1987r. ubezpieczony pracował na styk ze zmiennikiem (m.in. H. U.) przejmującym koparkę na kolejnej zmianie.

Wraz z ubezpieczonym w spornym okresie pracowali : J. C. – początkowo jako ślusarz, a następnie od 1987r. – kierownik odkrywki; R. G. – górnik przodowy i następnie sztygar oraz H. U. zajmujący w latach 1982-1992r. tożsame z ubezpieczonym stanowisko.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony ukończył 50 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie akt organu rentowego oraz dokumentacji pracowniczej (koperta - k. 17 a.s.) oraz na podstawie zeznań świadków: J. C., R. G. i H. U., przesłuchanych w drodze pomocy sądowej przez Sąd Rejonowy w Świebodzinie (protokół – k. 51-52 a.s.) i wyjaśnień odwołującego (nagranie rozprawy z dnia 21 stycznia 2015r., płyta k. 63 a.s.), a także w oparciu o pismo organu rentowego z 24.02.2015r. (k.69 a.s.).

Sąd podzielił w całości zeznania świadków i wyjaśnienia odwołującego, gdyż były one spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym, zwłaszcza w dokumentacji pracowniczej. Świadkowie posiadali wiedzę i rozeznanie co do charakteru i miejsca wykonywania pracy odwołującego, gdyż w spornym okresie pracowali wraz z ubezpieczonym w tym samym zakładzie, na tożsamym stanowisku bądź w charakterze przełożonego.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego A. C. zasługują na uwzględnienie.

Zasadniczo przedmiotem niniejszej sprawy pozostawało zatem ustalenie, czy ubezpieczonemu spełnia przesłanki określone w art. 50a ust.1 i 2 w zw. z art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353], tj. przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej w wieku emerytalnym 50 lat, tj.

- posiadanie co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 oraz

- nie przystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że ubezpieczony ukończył 50 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz posiada co najmniej 15 lat pracy określonej w art. 50c ust. 1.

Przedmiotem sporu pozostawało natomiast ustalenie, czy skarżący legitymuje się wymaganym okresem pracy górniczej, który – wobec jego wieku – dla przyznania prawa do emerytury górniczej, zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy, musiałby wynosić co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, gdyż ZUS do takiej pracy zaliczył odwołującemu jedynie 18 lat, 4 m-cy i 7 dni.

Okresem spornym był okres zatrudnienia w (...) od 1.06.1981r. do 15.05.1999r., który to okres przy uwzględnieniu go jako pracy w wymiarze półtorakrotnym -po doliczeniu do ww. uznanego przez ZUS okresu - wyczerpywałby wymagane 25 lat pracy, o których mowa w art. 50a.

Sąd nie roztrząsał zasadności nieuwzględniania do pracy w wymiarze półtorakrotnym okresu zatrudnienia od 18 marca 2013r. do 17 lipca 2013r. gdyż okres ten nie był kwestionowany przez odwołującego.

Przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury okres pracy górniczej może być zaliczony w wymiarze półtorakrotnym pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego jedynie wtedy, gdy zgodnie z art. 50d ust. 1 pracowali w tym okresie w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych;

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, pomimo braku ewidencji dniówek w wymiarze półtorakrotnym, pracę ubezpieczonego wykonywaną w spornym okresie należy zakwalifikować do pracy określonej w załączniku nr 3 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995r., nr 2, poz. 8 ze zm.) w dziale III (w kopalniach węgla brunatnego), pod poz. 1 - górnik kopalni odkrywkowej i poz. 3 - operatora koparek jednonaczyniowych na odkrywcę. Świadczą o tym zeznania świadków, potwierdzone dokumentami z akt pracowniczych.

Bez znaczenia pozostaje przy tym brak zaświadczenia pracy górniczej, gdyż zgodnie ze stanowisko SN, analiza w ocenie pracy górniczej powinna koncentrować się na ustawowych warunkach pracy górniczej (pojęciu tej pracy), a nie na samej nazwie stanowiska, a o uznaniu konkretnej pracy za pracę górniczą zaliczaną w wymiarze półtorakrotnym decyduje charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika, a nie treść umowy o pracę łączącej go z pracodawcą ani nazwa zajmowanego stanowiska określona w angażach lub w zaświadczeniu o wykonywaniu pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r., II UKN 570/97; z dnia 22 marca 2001 r., II UKN 263/00; z dnia 2 czerwca 2010 r., I UK 25/10; z dnia 22.04.2011r. I UK 360/10). Nadto w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy górniczej, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego.

Reasumując, Sąd uznał, że odwołujący spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu emerytury górniczej i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając A. C. prawo do emerytury górniczej od dnia 1 lipca 2013r., tj. miesiąca złożenia wniosku.

SSO Janina Kościelniak